

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisati se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštnem Cekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Reforma fašističnega pravosodja Podaljšanje funkcijske dobe izrednega fašističnega tribunala — Kaznenci bodo tudi po prestani kazni pod stalno kontrolo

Pariz, 6. maja. »Liberta« poroča: Letos bi po zakonu potekla funkcijska doba izrednega fašističnega tribunala za zaščito države. Ker pa je po mnenju fašističnih krogov to sodišče danes bolj potrebno kot kdaj poprej, je ministrski svet v svoji včerajšnji seji sklenil podaljšati funkcijsko dobo te fašistične institucije za nedoločen čas. V prihodnjih dneh pride pred to sodišče več sto obtožencev, ki so osumljeni protidržavne propagande in komunističnega rovarjenja. Obenem se je ministrski svet bavil z obširnejšimi reformami v pravosodju. Obstoječi zakoni fašističnemu režimu ne dajejo možnosti, da bi mogel neprikrito

vplivati na sodišča, dočim se na drugi strani v inozemstvu vedno bolj kritizirajo procesi pred izrednim tribunalom. To se je pokazalo zlasti v aferi belgijskega profesorja Moulina, ko je vse inozemstvo zahtevalo javno razpravo. Da bi imel režim kazence, ki bodo sojeni od rednih sodišč, popolnoma v svoji roki, namerava sedaj vlada izvesti reformo v tem smislu, da bo vsak kazenec po prestani kazni moral nastopiti službo, ki mu bo nakazana uradnim potom. Na ta način bo mogoče tudi one kazence, ki ne bodo sojeni od izrednega tribunala, spraviti tja, kamor bo režimu ljubo. Zasluge kazencev se ne bo več izplačeval kazencem po prestani kazni, marveč bo služil za

prehrano in preživljanje kazencev. Nameravane reforme so izzvale v mednarodnih pravnih krogih veliko pozornost, ker dokazujejo, da se fašistični režim v borbi za svoj obstoj poslužuje že najskrajnejših sredstev.

Curich, 6. maja. g. V Švici izhajajoči italijanski list »Libera Stampa« javlja, da je bilo v zvezi z afero belgijskega profesorja Moulina aretiranih več odličnih italijanskih osebnosti, med njimi bivši liberalni poslanec Albavini in njegov sin, bivši glavni urednik »Seccola« in drugi. Do sedaj se še ni našel italijanski advokat, ki bi si upal prevzeti obrambo aretirancev.

Odprava eksteritorialnosti na Kitajskem

Revolucionarni pokret proti nacio nalni vladi v Nankingu — S prihodnjim letom bodo odpravljene eksteritorialne pravice inozemcev na Kitajskem

Šanghaj, 6. maja. AA. V Kantonu so izbruhnil novi neredi. Zato je nankinška vlada osredotočila močne oddelke vojaštva v Nankingu, da bi mogla odpraviti vsak požar. Resnost položaja dokazuje tudi dejstvo, da je angleška vlada poslala tri kizbarke iz Hongkonga v Šanghaj.

Kanton, 6. maja. s. Dopoldne se je v arzenalu trdnjave Yuchu v bližini Kantona dogodila iz doslej še nezanih vzrokov velika eksplozija, pri kateri je bilo 10 oseb ubitih, osem hudo in mnogo lahko ranjenih. Vsa poslopja v okolici arzenala so uničena.

London, 6. maja. d. Kakor poroča »Daily Telegraph« iz Šanghaja, so angleške kizbarke odplule iz Hongkonga v Nanking. Ta varnostni ukrep je v zvezi z naraščajočim revolucionarnim pokretom proti vladi v

Nankingu in s prekinjenjem pogajanj med Anglijo ter Kitajsko o opustitvi eksteritorialnosti. Obstaja bojazen, da bodo znova izbruhnil izgredi proti inozemcem. Predsednik narodne vlade maršal Čangkašek je zbral v Nankingu 30 večjih ladij in množično vojaštvo, da bi bil pripravljen za vse primere.

Nanking, 6. maja. d. Zunanji urad je izdal odlok, s katerim odpravlja eksteritorialnost na Kitajskem s 1. januarjem l. 1932. S tem odlokom se podreajo vsi na Kitajskem bivajoči inozemski kitajskim sodnim oblastem. Odlok je bil izdan po odklonitvi odločne zahteve vseh držav, ki uživajo še eksteritorialne pravice, naj se jim dopuste lastna sodišča v Šanghaju, Kantonu, Tientsinu, Pekingu in Hankovu.

Gjurgjev uranak pod streho

Ker je zjutraj deževalo, ni bilo na vojaškem vežbališču tradicionalnega praznovanja

Ljubljana, 6. maja. Za današnji hajduški uranak, ki z njim proslavlja srbski urod pričetek pomladi in pričetek četenjavanja po planinah v borbi proti sovražniku, se je pripravljalo pol Ljubljane, a lepo parado je preprečil dež. Vse noč so goreli na vojaškem vežbališču pri Dev. Mariji v Polju ognji, ki so se nad njimi vrteli tolsti pujski in nežna jagnjeta, nastavljeni so bili še sodčki z najplemenitejšo kapljico in odmašene steklenice z jutranjimi laki z vseh strani države, na mirah je bil pa naložen beli domači sir iz Pirota, ob njem pa cela skladavnica dekadnega zelenega luka.

Naložiti so morali vse dobrote na vozove in so jih prepeljali v posamezne vojašnice. Ze pred 5. uro zjutraj je bilo pred vojašnico vojvode Mišića zbrano vse vojaštvo ljubljanske garnizije, seveda brez orožja, saj so junaki danes hoteli pozdravljati pomladno solnce in se razveseliti v prvih njegovih žarkih. Razen vojaštva so prišli pred vojašnico tudi deputacije vseh ljubljanskih sokolskih društev pod vodstvom župnega podstanoste brata Marolita in brata Flegarja. Pred Mesnim domom je čakalo lepšega vreneda nad 100 gasilcev pod poveljstvom saveznega staroste G. Josipa Turka, ki je bil v veliki paradi z vesmi odhikovani. Avtomobili so švigali po mestu, a kmalu je ljubljanska gospoda opazila, da se Sokoli vračajo s Tabora. Parada, ki bi se imela vršiti pod poveljstvom komandanta 40. polka g. polkovnika Cvejića, je bila zaradi naliva odpovedana. In žalostno so hodili muzikantje

godbe društva »Zarja« po mestu in pripovedovali novice, da ne bo nič. Najbolj so bili pa razočarani šoferji, ki so bili sicer naročeni, pa so prišli ob dober zastavček.

V nadomestilo za veselje pod mlilim nebom je bila prirejena v oficirskem domu v vojašnici vojvode Mišića sijajna zaskuska, ki sta jo nadzorovala kot domačina poročnik g. Malisav Marjanović in ordonančni oficir kapetan Živojin Stanojević. Razen komandanta divizije g. generala Bogoljuba Ilića in njegovega pomočnika brigadnega generala G. Dragomirja Popovića so se zaskuske udeležili oficirji vseh trup s svojimi damami. Na zaskuski so bili prisotni tudi ban g. dr. Marušič, dvor na dama Franja dr. Tavčarjeva, gospa so proga ministra ing. Sernečeva, župan g. dr. Dinko Puc s soprogo, mag. direktor dr. Zarnik, sreski poglavar g. dr. Andrejka, bratje Knez, zastopnik Avtokluba g. dr. Ciril Pavlin, predsednik konzorcija »Jurta« g. Adolf Ribnikar itd. V vojašnici kralja Petra so imeli svojo zaskusko oficirji 40. pešpolka in svojo zaskusko je imel tudi 16. artillerijski polk v topničarski vojašnici.

V vseh vojašnicah imajo vojaki prost dan in so bili pogoščeni z mesom, pečanjem, sirom in drugimi dobrotami, manjkalo pa seveda tudi ni vina, muslimani so pa namesto njega praznili pokalice. Na zaskuski je neprestano igrala godba dravske divizije, da se je kmalu razvil živožano kolo in oglasilo veselo petje pomladi v pozdrav.

Na današnji praznik sv. Jurja slavi velik del srbskih družin krstno slavo.

Ogromen ameriški zrakoplov

Newyork, 6. maja. Zedinjene države so zgradile zrakoplov, ki je dvakrat večji kakor »Graf Zeppelin« in ki predstavlja pravo letiško trdnjavo. Ime mu je »Akron«. Zrakoplov bo mogel štirikrat preleteti Ocean, ne da bi dopolnil plin ali gorivo. Na hrbtu zrakoplova se nahaja letališče, na katerem bo moglo pristati ali startati več letal. Gradbeni stroški so znašali približno 700 milijonov dolarjev. Zrakoplov je bil zgrajen za vojne svrhe, vendar pa nameravajo uvesti sličnimi zrakoplovi tudi potniški promet.

Nemška vlada proti ruski propagandi

Berlin, 6. maja. Nemška vlada je sklenila, da aktivno nastopi proti propagandi velikih ruskih brezičnih oddajnih postaj. Na nemških oddajnih postajah se bodo vršila predavanja o razmerah v sovjetski Rusiji. Ruske oddajne postaje so v zadnjem času delale predvsem reklamo za pridobitev nemških delovnih moči. Kakor izjavljajo oficijelno, smatra nemška vlada za svojo dolžnost delati proti tej propagandi v interesu onih, ki so po preselitvi v Rusijo prišli v težkoče in so navezani na materialno pomoč Nemčije.

Začetek sezone samomorov

Ljubljana, 6. maja. Sezona samomorov se je že pričela. Včeraj so morali v ljubljansko bolnico prepeljati dva samomorilna kandidata. Prva je bila Ivanka B., brezposelna delavka, stanujoča na Viču. Imela je fanta, katerega so ji zavidala druga dekleta in ga bujkala proti njej, pa tudi njegovim pri-

jateljem dekle ni bilo všeč. Ker se je začela ljubezen krhati, je Ivanka obupala nad življenjem in snoči je v samomorilnem namenu zavzela manjšo količino strupihna. Okrog 11. jo je reševalni avto prepeljal v bolnico, kjer so ji izprali želodec in je že izven nevarnosti.

Drugi, ki je tudi obupal nad življenjem, je bil zidar France Zupan, služben pri stavbniku Francu Ogrinu v Skofji Loki. Moža spremlja neverjetna smola. Žena je v bolnici, hišo mu bodo prodali na dražbi in sploh ga tepe usoda na vseh koncih in krajih. Ves obupan je včeraj izpil večjo količino Hozla. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so mu izprali želodec in je tudi že izven nevarnosti.

Bivši mizarški mojster na Pobrežju Josip Harry je bil znan kot premeten tat. V enem letu je ukradel 30 koles. Celo večje javnih lokalov in ona policijskega komisarijata niso bile varne pred njim. Nedavno je bil obsojen na dve leti roboje. Mož si je pa vzel kazen tako k sru, da se je včeraj zjutraj v samotni celici poleg zloglasnega morilca Mohorka obesil na vrvi, ki si jo je bil spletel iz rjuh. Stražniki so ga našli že mrtvega in so truplo prepeljali v mrtvašnico.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.845, Berlin 13.5225 — 13.5525 (13.5375), Bruselj 7.906, Budimpešta 9.9136, Curich 10935 — 10965 (1095), Dunaj 798.40 — 801.40 (799.9), London 276.04 — 276.84 (276.44), Newyork 56.63 — 56.83 (56.73), Pariz 222.21.

INOZEMSKÉ BORZE.
Curich, Beograd 9.1355, Pariz 20.29125, London 25.245, Newyork 519.10, Bruselj 72.19, Milan 27.18, Madrid 54.50, Amsterdam 208.625, Berlin 123.61, Dunaj 73.05, Sofija 3.765, Praga 15.3775, Varšava 58.20.

Znižanje italijanske železniške tarife za prevoz lesa

Beograd, 6. maja. AA. Italijanske državne železnice so odobrile znižanje tarif od 1. marca za žagan ali tesan les za tranzit preko Trsta ali Reke in ki gre po morskem potu v inozemstvo: a) 50% za pošiljke iz inozemstva preko Podbrda ali Postojne v Trst punto franco scala legnami ali Trst punto franco Duca D' Aosta ali Trst punto franco B. M. III. b) 75% za pošiljke preko Postojne na Reko punto franco scala legnami Cagiano II, za domači izvoz iz Trsta in Reke preko Postojne v inozemstvo po obči blagovni tarifi št. 36, ki je ugodnejša od pogodbene neposredne jugoslovske - jadranske blagovne tarife.

Čsl.-jugosl. gospodarska zbornica v Pragi

Beograd, 6. maja. AA. Češko-jugoslovska gospodarska zbornica v Pragi, ki je bila nedavno ustanovljena, je začela posloevati. Njeni uradi so v Masarykovi ulici št. 4. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine opozarja interese na to zbornico, ki jim bo dajala vsa potrebna pojasnila o uvozu in izvozu v obeh državah. Prihodnje dni bo ustanovna skupščina te zbornice v Beogradu. Na tej skupščini bodo izvolili naš narodni odbor.

Bolezen rumunskih prestolonaslednika

Bukarešta, 6. maja. Po zdravniških ugotovitvah prestolonaslednik Mihael ni obolen na davici, temveč na zelo težki angini. Kljub temu so ga, kakor tudi mater princeso Heleno, ki je stalno ob postelji svojega sina, cepili proti davici. Prestolonaslednik je nalezel angino pri sinčku trgovskega ministra Manoilesca, s katerim sta se skupaj igrala.

Poset francoske vojne mornarice v Dalmaciji

Split, 6. maja. V prvi polovici meseca junija bo posetila naše vode eskadrilja francoske vojne mornarice, sestojeca iz 3 velikih vojnih križark in več manjših ednic. Eskadrilja bo ostala dalj časa v Koturu in v Dubrovniku.

Ukinitev zavarovanja zoper brezposestnost v Angliji

London, 6. maja. Angleški strokovni svet je objavil te dni svoje predloge za podpiranje brezposestnosti. Po teh predlogih naj bi vlada prevzela vse stroške za podporo brezposestnosti. Prispevki delavcev in delodajalcev za zavarovanje zoper brezposestnost naj bi se odpravili ter potrebna sredstva zbrala s posebnim davkom na vse dohodke.

Demisija turške vlade

Angora, 6. maja. Po zopetni izvolitvi Kemala paše za predsednika republike je ministrski predsednik Izmet paša podal demisijo kabineta. Izmet paša je bil zopet poverjen z nalogo, da sestavi vlado v dosegljivi obliki.

Samomor ruskega trgovinskega delegata

Berlin, 6. maja. Sovjetsko - ruski trgovinski zastopnik v Hamburgu Mogilevski, ki je bil pozvan v Moskvo, je na rusko - letonski obmejni postaji ladra izvršil samomor. Vrgel se je pred kolesa vlaka, ki mu je odtrgal obe nogi. Kmalu nato je v bolnici umrl.

Karambol dveh portugalskih ladij
Lisbona, 6. maja. Parnik »Pedro Gomez« in torpedni rušilec »Vuoga« sta trčila skupaj, ko sta potočila brez luči pri Mabitcu operirala proti upornikom. Torpedni rušilec se je potopil, parnik pa je bil hudo poškodovan.

Jorga proti korupciji

Rumunski ministrski predsednik napoveduje veliko čiščenje v državni upravi

Pariz, 6. maja. »Matin« objavlja razgovor svojega dopisnika z rumunskim ministrskim predsednikom Jorgo o načrtih rumunske vlade za bližnjo bodočnost. Jorga je med drugim naglasil: Pri zadnji krizi vlade, ko sem prišel na krmilo, ni šlo za izpremembo vlade, marveč za izpremembo režima. Strankarskim kravnim kupcijam in protekcionističnemu gospodarstvu mora biti konec. Moja vlada se bo v zbornici naslonila na skupino onih ljudi, ki so volji

ni sodelovati pri tej sanacijski akciji. Obstoječi zakoni zadostujejo, da spravimo v red državne finance in da pozovemo vse krivice na odgovor. V Rumuniji se bo že v bližnjih dneh začelo veliko pranje umazanega perila. Zlomili bomo vse politične klikke in strankarske diktatorje. Vladal bom z ono močno roko, ki je Rumuniji sedaj potrebna. Izrecno pa povdarjam, da o diktatorji ni in ne more biti govora.

kreditne organizacije bi bilo pomagano agrarnim državam, na sličen način pa naj bi se podprla tudi avstrijska industrija. Tudi Nemčija naj bi se na primeren način nagradila, če opusti svoj načrt carinske unije z Avstrijo.

Angleški tisk je zaradi tega načrta zelo vznemirjen in vidi v tem ogradjanje interesov angleške industrije, ki bi bila, če se Briandov načrt izvede, nekako odrinjena z evropskega tržišča. Zato napoveduje jo listi, da bo debata o Briandovem načrtu zelo živahna, ker sodijo, da bo Nemčija za tako ceno rada opustila svoje posebne načrte.

mistično in zahtevajo, naj bi se pogajanja ponovno povzela neposredno z Italijo samo brez angleškega posredovanja.

London, 6. maja. AA. Semkaj se je vrnil vodja francoske delegacije za pomorska pogajanja Massigli.

Pariz, 6. maja. V departementu Meuse je imel vojni minister Magnot, ki vodi še vedno namesto bolehnega Poincareja posvetovanja vrhovnega vojnega sveta, govor, v katerem se je izjavil za politiko miru in spravo narodov. Razen bedakov, je dejal, želi vsa Francija uspeha politiki mirnega sporazumevanja. Francoski narod je v ogromni večini pacifiističen, ker pa noče postati žrtev svojega mirobnega mišljenja, mora zahtevati, da se na njegova resna prizadevanja za očuvanje in varstvo miru končno pri sosednjih vendarle odgovori s primernimi dejanji.

Pariz, 6. maja. AA. O poteku pogajanj za pomorski sporazum poročajo listi pest-

Obsojba bivšega poljskega poslanca

Varšava, dne 6. maja. Pred tukajšnjim okrajnim sodiščem je bil včeraj bivši narodno-demokratski poslanec Kwiatkowski zaradi goljufivih manipulacij v škodo poljedelake zadruge obsojen na 15 mesecev ječe. Kwiatkowski je poneveril 200.000 zlotov.

Obnova Leningrada

Leningrad, 6. maja. Posebna umetniška deputacija ruskega prosvetnega komisarijata je dobila nalogo, naj obnovi pomembnejše stavbe v Leningradu. V 30 glavnih ulicah mesta bodo vsa poslopja prenovljena v prvotno stanje in na novo prebarvana. Vse ceste bodo tudi na novo tlakovane. Zgodovinske stavbe bodo popolnoma restavrirane. Med prvimi cestami, ki bodo restavrirane, je Novski prospekt.

Briandov gospodarski načrt

Angleška javnost vidi v Briandovem načrtu ogrožanje angleških industrijskih interesov

London, 6. maja. Londonski tisk se obširno bavi z Briandovim načrtom za gospodarsko organizacijo Evrope. Po informacijah londonskega tiska stremi Briandov načrt predvsem za to, da ohrani gospodarsko samostojnost Avstrije in prepreči nameravano carinsko unijo z Nemčijo, ker bi gospodarski združitvi neobhodno sledila tudi politična združitve.

Briandov načrt določa carinske ugodnosti za agrarne in industrijske države in posebej še za avstrijske in češkoslovaške industrijske izdelke, katerim naj bi se zagotovila primerna tržišča. Z dovolitvijo mednarodnega kredita potom mednarodne

mednarodnega kredita potom mednarodne

mednarodnega kredita potom mednarodne

Pomorski spor Francije in Italije

Popolna negotovost v pogajanjih za pomorski sporazum med Italijo, Francijo in Anglijo

Pariz, 6. maja. O italijanskem odgovoru na francoske predloge o pomorskem sporazumu izražajo vsi listi soglasno mnenje, da je nota negativna in da odklanja francoske ponudbe. Italija neče niti slišati, da bi smela Francija zamenjati 66.000 ton starega vojnega brodograja z novimi, kar odklanja ne samo po čl. 19 londonskega pomorskega pakta, temveč tudi iz svojih prejšnjih načelnih razlogov. »Matin« piše, da zahteva Mussolini za leto 1935 sklicanje ponovne pomorske konference, ki naj bi leto dni pred potekom londonskega pakta določila program pomorske gradnje vseh veselil. »Matin« pripominja, da bi moglo tako postopanje Italije dovesti do resnih zapletiljev.

Pariz, 6. maja. AA. O poteku pogajanj za pomorski sporazum poročajo listi pest-

Bolgarski uradniki brez plač

Sofija, 6. maja. Listi prinašajo vesti, da bodo dobili te dni državni uradniki plačo za mesec april, toda samo v preostotku. Provincijalnim uradnikom ne moreje izročiti plače za april, ker so državne blagajne prazne in je k neuspehu pri pobiranju davkov še zlasti pripomogla poslednja vladna kriza.

Aretacije za 1. maj v Italiji

Milan, 6. maja. Fašistične oblasti so pred 1. majem aretirale približno 1500 oseb, večinoma pa po 1. maju zopet izpustile. V Milanu samem je bilo aretiranih nad 500 oseb, ki so bile v soboto zopet izpuščene.

Poroka princeze Ileana

Bukarešta, 6. maja. Poroka princeze Ileana z Antonom Habsburškim bo meseca junija.

Prisrčna slavnost barjanskih gasilcev

Izročitev diplome častnega člana županu dr. Dinku Pucu

Ljubljana, 6. maja. Sročni so kmot Barjani svoje veselje. Ob 20. so predstili barjanski gasilci v svojem domu majhno slavnost županu dr. Pucu in mu izročili diplomu častnega člana.

Že pred napovedano uro se je na prostoru pred gasilskim domom zbralo precej Barjanov, dom je bil tepe razsvetljen, v levi prireditveni dvorani s gledališkimi odrom pa so stali v štirih vrstah uniformirani gasilci, spredaj že »popularni« naraščaj, zadaj pa starejši.

Ob 20. se je pripeljal s avtom župan v spremstvu tajnika dr. Šubica. Pripeljal so se pa tudi občinski svetniki Tavčar Ludvik, Dachs, Cotar, Lovša in Rupnik. Slavljenca in goste so pred domom pozdravili in sprejeli načelnik Vrbinč in podnačelnik šol. upravitelj Grčar ter g. Jesih, ki je kumoval lani pri slavnostni otvoritvi doma.

V dvorani so g. župana pozdravili s glasnim »Zdravo« in »na pomoč!«. S kratkim nagovorom z odra je načelnik Vrbinč pojasnil navzočim misel tega sestanka, ko je poleg slavljenca bilo v domu prvič navzočih toliko občinskih moči, kar kaže, da je občini ta skrajni del mesta pri srcu in, da zasledujejo in se brigajo za razvoj in napredok Barja. Župan je vzradočen sprejel diplomu častnega članstva in je v kratkem zahvalnem govoru povedal, da je s to počastitvijo dano priznanje in zahvala vsemu ljubljanskemu občinskemu svetu. Dve sta organizaciji, ki sta poklicani, da vzgajata narod v ljubezni do kralja in domovine in ga dvigata na tako stopnjo, da bo življenje med nami res idealno: Sokolstvo in gasilstvo. Prva, ki nam vzgaja zdrav in krepak rod, vedno na straži za kralja in domovino, druga, ki nas vzgaja v ljubezni do bližnjega, povsod priljubljena organiza-

cija, ki ne pozna ne hujškanja, ne intrig, povsod in vedno pripravljena za človekoljubno pomoč. Prav presrečno je se pozdravil barjanski gasilec naraščaj, ki je že pokazal, da bo dober naslednik svojih očetov. Kdor Sokol, ta gasilec, kdor gasilec ta sokol. Na pomoč in zdravo!

Za lepe, Barjanom tako pomembne besede g. župana, se je zahvalil podnačelnik g. Grčar, poudarjajoč, da so barjanski gasilci srečni, ko jih je župan prvič posečil prostovoljno, brez vsake uradne zadeve. Priljubljen in spoštovan ni med Barjani le zato, ker je pri vsaki priložnosti podpiral domače gasilstvo, temveč so njegova pomoč, delo in briga za vse Barje večji, kot vseh dosedanjih ljubljanskih županov skupaj. Gasilci pa so odsej še prav posebno srečni, ker ga ne bodo pozdravljali le kot župana in prijatelja, temveč kot svojega častnega člana.

Župan se je nato še porazgovarjal s gasilci in naraščajem ter dvignil najmlajšega barjanskega gasilca komaj petletnega Vrbinčevega sinčka.

Po ogledu doma in gasilskih priprav, je bila v bližnji gostilni prirejena mala zakuska, na kateri je bilo izgovorjenih več živahnih napitnic, ki so vse veljale novemu častnemu članu, ki je odesel na Barju gotovo še bolj priljubljen, kot do sedaj. V parurnem neprijetnem razgovoru je padla tudi marsikatera hudomušna, saj »beseda ni konje« je dejal g. župan. Barjanski gasilci, ki so vzorno delavni in vedno »vrtalci«, so pa tudi pri tej priložnosti »vrtali« nekaj uslišanih prošenj.

Okoli polnoči so avtomobili odpeljali slavljenca in goste, ki so Barjanom prinesli presrečen večer in spodbud za nadaljnje delovanje njihovih vrh gasilcev.

zaslužno priznanje poslušalcev. Predavanja so se udeležili v največji meri planinci. Dve tretjini velike unioanske dvorane je bilo prazne, predavanje pa je zaslužio polno dvorano.

Možev ponos. — Če se ne motim, mora imeti tvoja žena vedno zadnjo besedo. — Res jo ima, toda jaz si vedno še kaj mislim.

Kako se ubranimo jetike

Dveje poučanih predavanj o jetiki in borbi proti nji

Ljubljana, 6. maja. V okviru protituberkuloznega tedna sta se vršili včeraj dve predavanji o jetiki in borbi proti nji. Prvo se je vršilo ob 18. v prostorih kina »Ljubljanski dvorec«, kjer je predaval šefzdravnik dr. Tičar, drugo pa v dvorani OUZD, kjer je predaval primarij dr. Derč. Dvorana je bila sicer skoraj polna, navzoče je pa bilo večinoma samo uradništvo OUZD, dočim je bilo občinstvo zelo slabo zastopano.

Kratek uvod v predavanje je imel ravnatelj okrožnega zavoda dr. Bohinjec, ki je poudarjal važnost predavanja, žal da občinstvo tega ni malo cenilo. Zaman so bile številne objave v listih, zaman vsi apeli. To je res žalostno in dokler se občinstvo ne bo zavedalo važnosti takih predavanj, so zaman vsi napori in brezuspešna borba proti jetiki.

Primarij dr. Derč je govoril najprej o pomenu in poteku najbolj nevarnih bolezni. Povdarjal je, da ima naš človek navado trditi, če kdo ozdravi, da je ozdravil iz lastne sile, če pa umre, da so ga zdravniki zapacali! V bolezni pa ni tako. Zdravnik mora vedeti, kaj je bilo vzrok bolezni, kakšen je bil njen potek. Samo tisti zdravnik lahko uspešno zdravi, ki pozna stanovanje, v katerem bolnik prebiva, ki pozna razmere in sploh vse okolje. To je domači zdravnik. Vsaka rodina bi morala imeti domačega zdravnika; žal se pa ta navada vedno bolj opušta.

Predavatelj je prišel potem na problem tuberkuloze, povdarjajoč, da napada tuberkuloza vsakogar, vendar pa ne oboli vsak. Tuberkuloza je proces, ki se vrši v človeškem organizmu. Stalno napada človeka in zato je borba proti nji stalno potrebna.

Bacil tuberkuloze je pred 50 leti odkril profesor Koch. To je neznan, nekoliko zakriviljen bacil, ki se vidi samo pod mikroskopom s 1200kratno povečavo. Solnce ga takoj umri in tudi luč. Če je v zaprtih, temnih in nehigieničnih

prostorih, se počuti dobro. Razlikujemo več vrst bacila tuberkuloze. Tuberkulozo domačih preživalcev to je krav, katerih bacil je skoraj enak človeškemu, ptičjo tuberkulozo in tuberkulozo mrzlokrvnih živali. Bacil slednjih pa nima nobenega sorodstva s človeškim bacilom.

Predavatelj je dalje pojasnil, kako človek oboli, oziroma kako se okuži. Mnogo bacilov je v prahu, toda prah ni tako nevaren. Najbolj nevarni so bacili, ki jih človek izpljuje in izkašlja. Najbolj dostopni za tuberkulozo so dihalni organi, pljuča. V pljučih je približno 125 kvadratnih metrov krvnih žilic, to je ogromna ploskev, na katero se usedajo bacili. Če prodro do krvnih celic, zasirijo kri in nastane tuberkulozno obolenje. V tem hipu pa že telo samo napade bacile. V krvi so takozvana bela telesa, ki se upirajo bacilom.

Predavatelj je prešel na tuberkulozo otrok, povdarjajoč, da je v prvem letu okužen 1% otrok s tuberkulozo, v drugem do 9%, v 3—4 letu 27, v 5—6 letu 51, v 7—10 let okrog 70 in v 10 do 14 celo 94 odstotkov. Okuženje po tuberkulozi so ugotovili že pri 25 dni starem otroku, nedavno so pa imeli v tujakih otroški bolnici 4 tedne starega otroka, ki je imel zlomljeno roko. Rentgenolog je ugotovil, da je bila kost raztrta po tuberkulozi.

Predavatelj je končno prešel na vprašanje, kako ubraniti se okuženja. Otroku je potrebno solnce, svež zrak, zračne in vodne kopeli so najboljša sredstva proti tuberkulozi. Dotaknil se je tudi zdraviljenja s tuberkulom, povdarjajoč, da je treba pri tem skrajne previdnosti in zdravniška specialista. V prehrani je pa najboljše zdravilo proti jetiki ribje olje!

Zanimivo predavanje, ki je trajalo nad eno uro, so izpolnile nekatere poučne skioptične slike. Predavatelju se je zahvalil dr. Bohinjec, povdarjajoč, da je res žalostno, da imajo ljubljanci tako malo smisla za tako važna predavanja, ki bi se morala vršiti ne enkrat, temveč najmanj 15krat na teden.

V deželi črnega kontinenta

Zanimivo predavanje g. Leona Poljanca iz Maribora o deželi Togo v Afriki

Ljubljana, 6. maja. Sezona predavanj je pri kraju. Letošnja je bila izredno bogata in smo lahko z njo zadovoljni. Če vzamemo snočnje predavanje SPD za zaključek, moramo ugotoviti, da je nad vse lep. Društvo je naprosilo g. Leona Poljanca iz Maribora, da bi predaval o deželi Togo v Afriki, kjer je predavatelj služboval kot komercialni uradnik ob priložni gradnje brezčične brzojavne postaje v letih tik pred svetovno vojno.

Predavatelj je predstavil maloštevilnemu občinstvu dr. Tomišek, pozdravil udeležence in dejal, da je predavanje prirejeno sicer odprako pozno, ko mladina cenil bolj druge zapovede kot takšne po Afriki, toda kdor je prišel, se ne bo kesal, kajti tako zanimivo in poučno predavanje odivca se nam ne nudi vsak dan. Predavatelj so prisotni sprejeli z burnim aplavzom. Zlasti še, ker jim je bil predstavljen kot Ljubljancan.

Predavanje je bilo zelo izčrpno ter obširno, spremljano pa s številnimi skioptičnimi slikami, predavateljevimi fotografijami, ki zelo nazorno prikazujejo običaje, življenje tamkajšnjih domačinov, pokrajinske motive, naselbine, zamorske hiše, gradnjo brzojavne postaje itd.

Najprej je predavatelj opisal pomorsko potovanje iz Hamburga v Afriko, med potjo se je ustavil na zanimivem portugalskem otoku Madeiri, v mestu Funchalu, o katerem se zadnje čase mnogo govori zaradi vstaje domačinov. Omenil je tudi lov na slone v Konakri, kajti Evropeci mislijo, da bodo takoj naleteli na zveri, čim se približajo afriški obali. V Konakri je namreč običaj, da nimrode ob prvem pristanku pošteno polijejo z morsko vodo. Podoben krst čaka potnike na ladji pri prehodu čez ekvator. Mornarji jih pomečejo v poseben bazen.

Dežela Togo je bivša nemška kolonija v zapadnem Sudanu med francosko in angleško kolonijo, v ozadju takozv. suženjske obali. Po svetovni vojni so Nemci to kolonijo izgubili kot nešteto drugih.

Dežela je v splošnem bolj revna, črnci delajo tudi tu kot drugod le najnujnejše in kolikor so prisiljeni, sicer pa lenariti. Podnebje je temu mnogo krivo. Vročina je tropična, v poletnih mesecih še posebno neznosna. Ob morju je podnebje precej vlažno, morsko, v zaledju pa celinsko. Leto se deli na dve letni dobi, na suho in deževno. V suhi dobi usahnejo vsi potoki in reke, tudi rastlinstvo se skoraj popolnoma posuši, zeleni ostanejo le nekoliko takozv. galerijski gozdovi. Stepe in gozdove puščajo v tem letnem času večkrat stepni požari. Voda ostane le tu in tam v lagunah, v globokih tolmunih, kjer so tudi legla tropičnih moskitov. Tu je domovina raznih tropičnih bolezni, med drugimi tudi zloglasne spalne bolezni, malarije, tropske griže itd.

Prebivalstvo tvori več plemen, ki govorijo različna narečja ter se tudi rasno precej razlikujejo. Sol ne obiskujejo nobenih, do misijonarjev, kakor tudi do bekih zdravnikov so zelo neupljivi. Misijonske šole pa obiskujejo tisti, ki so prestopili v krščansko vero. Nekatera plemena so zelo nadarjena ter dosežejo posamezniki, ki se šolajo, velike uspehe. Nekateri črnci govorijo po dva evropska jezika, nemščino in francosščino ali angleščino in še po 4 zamorska narečja. Ti črnci služijo navadno belcem za tolmače.

Železnica, ki je izpeljana v zaledju od suženjske obale, je brez vsakih postajnih postopij, vlak vozi po dvakrat na teden. Nemci so zgradili tudi v notranjosti široke

ceste, ki jih pa domačini zelo malo uporabljajo; vozil nimajo, tovore pa navadno prenašajo na plečih.

Prebivalstvo se preživlja s primitivnim poljedelstvom in lovom. Edino orodje, ki ga pri poljedelstvu poznajo, je motika. Sicer jim pa nudi skoraj vso hrano narava sama od sebe z raznovrstnimi tropičnimi sadeži, pridelujejo pa koruzo in jams, neke vrste krompir. Črnci tudi niso prav nič izbirčni ter so jim n. pr. pečene kače prava poslastica, jedo pa tudi konjsko, pasje in meso vseh mogočih zveri, ki jih tam ne manjka.

V splošnem živi prebivalstvo v sila primitivnih življenjskih razmerah, njih higijenske prilike so pa za naše pojme naravnost neverjetne. O snagi ni govora. Nekatera plemena se sploh niti ne umivajo vse življenje, kar se jim pa seveda mnogo ne pozna, ker so itak črni že od narave. So tudi plemena, ki so odeta le v Adamove in Evine kostume, vendar pa imajo v Togi tudi kalce, šivlje, poznajo primitivne statve, ženske pa predejo prejo iz domačega bombaža. Mohamedansko plemo Hausov, ki je še najbolj kultivirano, pa izdeluje prav dobro večbarvno tkanino, ki jo raspečava po vsej deželi in zunan nje.

Naselbine imajo tudi živilske trge, na katerih so zlasti zanimive mesarske stojnice Hausov, ki prodajajo v strahoviti vročini nepokrito meso, razloženo po umazanih deskah. Muh kar mrgoli, črvo v mesu pa tudi, smrad je daleč na okoli nemošen. Toda to je le za naše pojme. Črnci imajo svoj okus in apetit. Jedo s protji iz skupnih posod. Te posode se rabijo tudi za različne druge namene, na pr. za sedenje, kajti črnci ne sedajo radi z golo kožo na tla zaradi peščenih bolh.

Zene si črnci kupujejo. Ceno odloča predvsem zemino devišstvo. Pred vojno so bile ženske nekakega plemena precej drage, po okoli 150 nemških mark, pri drugih plemenih so pa bile seveda mnogo cenejše. Z ženo moči svobodno razpolaga, kot z blagom, kadar se mu zdi, jo lahko brane, saj jo je kupil. Zene se pa lahko tudi odkupijo od svojih moči ter gredo, kamor jih je volja. Češče si gredo iskat slabih polovic po drugih vaseh ali se pa tudi etablirajo za šivlje. Zene morajo delati vse od poljskih do gospodinskih del, dočim možaki lenariti. V senoi, igrajo, si ščipljejo pešene bolhe, če že ne najdejo bolj zabavnega posla.

Z otroci matere nimajo mnogo skrbi. Navadno jih prenašajo s seboj privezane s povojem na hrbtih, puščajo jih pa največkrat kar povsem gole na ležiščih na tleh v kolibah. Pohištva, postelj in take ropotije črnci ne poznajo. Pokrčevane, s slamo krte kolibe so prazne. Leže na skupnih ležiščih, na slamnjakah, ki so vržene po ilovnatih tleh. Odrje nimajo. Ker so noči večkrat precej mrzle, se morajo dobro stiskati, da jih ne zebe.

Zabavajo se pa ob izvestnih priložnostih s plesji, ki se dele na vaške in vojne. Vojne plesjeje lo roparske plemena, ko se odpravljajo na vojne pohode, vaške pa plesjeje druga plemena v zabavo. Godbo tvorijo bobni, narejeni iz živalskih kož, pripetih na izdolenih deblih, iz rogov in čmel. Plesni sami so pa — zamorski, ne mnogo drugačni kot jih plesje Evropa. Pri plesih plesalce navadno strahovito žega, ker se pote kot bi se tajalo maslo, zato pa pravijo, da morajo piti, ker bi se sicer posušili.

Predavatelj je tudi lovil opasal lov na leoparda in povodnega konja, kakor tudi gradnjo omenjene brzojavne postaje, ki jo je vojna uničila. Provozja je še marsikaj lepega in zanimivega, zato je pa tudi žel

Bolniški sklad državnih uslužbencev

Poleg »Dobrote«, obsmrtnega podpornega društva poštnih nameščencev v Ljubljani se je ustanovilo še bolniško zavarovanje državnih uslužbencev. Podporno društvo finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino je namreč ustanovilo bolniški sklad za zavarovanje člana v bolezni. To je velikega pomena za vsakega državnega uslužbenca. Prispevki so majhni (10 Din mesečno), koristi in ugodnosti bolniškega zavarovanja pa velike in sicer: 1.) brezplačna zdravniška ordinacija pri skladnih zdravnikih - specialistih; 2.) brezplačna dobava zdravil, tudi specialitet; 3.) brezplačna oskrba v III. razredu na Gorniku; 4.) denarne podpore obolelim članom, ki morajo v manjših krajih (trgih in vaseh), kjer ni moči dobiti društvenega zdravnika. Teh ugodnosti more biti deležen član, ki oboli, če je najmanj tri mesece član bolniškega sklada.

Važno je tudi to, da lahko postanejo člani bolniškega sklada samo redni ali izredni člani »Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani«. Torej mora biti sicer član bolniškega sklada obenem tudi član imenovanega društva, ki je dobrodelna in socialna ustanova, in ki ima namen dajati svojcem umrlih članov posmrtnino. Člani tega društva pa morajo plačevati redni mesečni prispevek, ki znaša 6 do 10 Din. Pri vstopu v to društvo se mora plačati tudi pristopnina 40 Din ter letna članarina 10 Din. Posmrtnina se izplača v znesku 1500 do 5000 Din. Višina posmrtnine je odvisna od dobe trajanja članstva. Prvega pol leta od vstopa se ne izplača nobena posmrtnina, pač pa se po vrnejo vse do smrti člana plačane prisotbine. Državno uradništvo in služništvo si je ustanovilo z bolniškim zavarovanjem in podpornim društvom važno samopomoč ter je želeli obema ustanovama kap najlepši uspeh.

OUZD v aprilu

OUZD v Ljubljani objavlja najvažnejše statistične podatke za april. Številke v oklepaju pomenijo prirast oz. padec od lanskega leta. Zavarovanih članov je bilo 90.776 (—6079) in sicer moških 60.019 (—4736), žensk 30.756 (—1343). Bolnikov je bilo 2135 (—118), od teh moških 1123 (—136), žensk 1012 (plus 17). Odstotek bolnikov je znašal 2,35 (plus 0,02). Povprečna dnevna zavarovana mezdja je znašala pri moških 29,43 (plus 0,31), pri ženskah 19,89 (—0,47), skupaj 26,20 (—0,02). Celokupna dnevna zavarovana mezdja je znašala pri moških 1.766,710 (—119.169,60), pri ženskah 611,630,80 (—41.896,60), skupaj 2.378.140,80 (—161.065,20).

Povprečno število zavarovanih delavcev je bilo letos v aprilu za 6079 manjše kakor lani v aprilu. Ta mesečni padec je dosedaj največji, kar jih je zaznamoval OUZD. Dnevni padec članstva se je pa od začetka do konca aprila zmanjšal od 8000 na 4000. To priča, da je gospodarska kriza nehala naraščati in da se je nekako stabilizirala. Podobne pojave vidimo tudi

pri drugih gospodarskih barometrih, zlasti v tržnih cenah. Optimizem pa še ni umesten. Dohodki OUZD bolniški prispevki so se znižali dnevno za okroglo 10.000 Din, ali za četrt milijona mesečno.

Deviški venec

V soboto so Sentjakobčani prvič ponovili francosko veseligr »Deviški venec«, v kateri nastopajo nekateri novi igralci.

Vsebina te igre je značilna za najnovjšo literaturo te vrste. Sloni na dveh pojavih, ki posegata v usodo srednjih ljudi. Najprej spoznamo gospodarsko samostojnega sina, oženjenega skrivoma s lepim dekletom, toda v njunem življenju in tajnem zakonu se odigravata dve zagonetki: ne vemo, ali se mora strajevati svoja tasta, ker je ta navaden vratar, ali pa se boji svojemu očetu povedati, da je že poročen, radi nečesa drugega. Življenje je mnomo in zadrega doseže višek, ko pride v mesto oče in mati. Oče, strog in nedostopen tiran, mati boječa in pripravljena za žrtev. Gospod državni pravdnik se ustavi v mestu za nekaj dni, ker je izbral sinu bogato nevesto. To mu predetavi z vso komiko nenavadne miline in surovosti, jo kara kot lastno hčer, ona pa je slikarica, ekstravagantna. Njeno ravje deloma zakriva druga oseba, — ki jo je oče privedel v hišo, — njena nekoliko prisuknjena, stara sestrična. Zarjavla devica je torej vplivala na naslov igre, njena vloga pa je vrjednena. Kot kontrast neprijaznemu gospodu učinkuje. Z njeno pomočjo se zasnovana ravna zaplete in doseže kritičen višek: klavernost mladega moža in matere je očita. Oba se treستا pred očetom. Vse življenje sta se ga bala. Njuna značajka sta dve razvalini. Šest mesecev prikrišana mlada žena ne more razbiti teh okov, temveč postane trenutno prava mučenica bogate rodine, svoje ljubezni in nizkega stanu. Toda svojega očeta, vartarja, ne zapusti. Tasi jo ozmerja z vlačugo, igraji mora za ljubljeno tipkarico, medtem ko se košati v njenem domu tastoava protežiranka. Nenadoma pa se stavec znajde. Njegova zunanost je le državni pravdnik, oče in človek je v njem skrajno naiven in dober. Čemu so se vsi tresli pred njim? Ali je to tragika poklica? Pisatelj tega nieta jasno povedala. Konec komedije je čestitka mlademu, končno priznanemu paru.

Sentjakobčani igrajo po zasnovi avtorjev vsaj splošno. Celota ima pomen. Toda nekatere osebe so tu zatre. Režijo vodi g. Skrbinšek kot gost. V glavnih vlogah se odlikujejo g. Škerlj, Frank, Bučarjeva, Pirčeva, Gorjupova, Petričeva; male pa dobro podajajo Ravnova, Videtič in Kramarjeva.

Prvi vtis je, da ima igra morda večji pomen. Mnogo psihologije tiči v nji in glavni igralci jo deloma prav dobro razčenjajo. Gotovo je to stvar, ki zahteva precejšnje poglobitve in smo lahko z uspehom zadovoljni. »Deviški venec« igrajo tudi velkokmetna gledališča. Pri Sentjakobčanih se bo igra gotovo ponovila, posebno še, ker je bila nedeljska repriza radi nenadnih zaprek odpovedana.

I. G.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 6. maja 1931, katoličani: Ivan, pravoslavni 23. aprila, Juri.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: YXZ. D.

Opera: Oj ta preštantana ljubezen.

Kino Matica: On in njegova sestra.

Kino Ideal: Ljubezen na 60 HP.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

Stavbno gibanje

Ljubljana, 6. maja.

Vreme še ni dovolj stanovitno in se stavbno delo ni razmahnilo v polnem obsegu. Pričakovati pa je, da bodo že v prvi polovici tega meseca oživela številna stavbišča v mestu in predmestjih. V kratkem pričneta poganjati iz tal dve hiši na nekdanjem gozdnem vrtu na Tržaški cesti. V Postojnski ulici, ki gre vopredno s Tržaško cesto, je izkapan temelj in napravljen opaz za visokoprtilično, enonadstropno hišo, ki bo last strokovne učiteljice Katinke Košiča. Stanovanja bodo v tleh, visokem pritličju, prvem nadstropju in pod streho. V tla se polagajo vodovodne cevi, da bodo imeli zidarji pri gradbi vodo pri rokah. Hiša bo do avgusta gotova in porabna. Zidanje vodi stavbno podjetje Ivan Slokan.

Ob novi ulici, imenovani po dr. Oražnu, je izkapan svet za betonsko temeljno zidovje visokoprtilično, enonadstropno domaćije šolskega upravitelja A. Urbančiča. Ta ulica vodi s Tržaško cesto na Postojnsko ulico. Ker pa je dovolj gradbenega materiala po nedograjeni Oražnovi ulici na stavbišče težavne, zastaja delo pri temeljnem zidanju. Urbančič bo imel stanovanje v tleh, visokem pritličju, prvem nadstropju in pod streho. Zidanje ima v rokah Zidarska zadruga.

V Layerjevi ulici, ki veže Jelovškovo ulico s Starotovo ulico, je dozidana, pokrita in ometana visokoprtilična Pustova hiša. V tleh so kletni prostori, stanovanje pa v visokem pritličju in pod streho in bodo v kratkem porabna. Zidarska dela izvršuje Slokanovo stavbno podjetje.

V Gerbičevi ulici je v grobem sezidana in pokrita visokoprtilična, enonadstropna hiša Franceta Maroita. V kratkem se prične z ometavanjem sten, s polaganjem podne in parketov. Zidanje vodi stavbenik Matko Čurk.

Med desim bregom regulirane Gradašče in Gerbičovo ulico bo zrasla iz mehkih tal letos cela vrsta ličnih hiš. Westsova hiša ima že streho in se znotraj hiti z ometavanjem sten. Električna je tudi že napeljana. Čez dober mesec bodo že ljudje pod to streho. Zidaraka zadruga dovršuje svoje delo.

V neposredni bližini Weissa bo imel svojo streho Alojzij Špelčič. S prvim delom se je pričelo zadnji četrtak. Svet je mehak in gre kopanje zemlje za temelj hitro od rok. Prihodnje dni se prične zidarsko delo. Poslopje bo veliko in zato bo v dobrih dveh mesecih dozidano in pokrito ter se vseli gospodar v svojo hišo, ki mu jo bo sezidala Zidarska zadruga.

Špelčičev sosed je pismonosca J. Kolman. Njegov dom je povečem sezidan in pokrit. Zdal je v delu ometavanje notranjih prostorov. V tleh bodo kleti, v visokem pritličju in pod streho pa stanovanja. Vsa dela bodo končana v dveh mesecih ali še prej.

Ob regulirani Gradaščici je še veliko nezadanelega sveta. Prej ali slej bo zraslo tu celo predmestje. Ob desnem bregu je projektirana lepa, s drevjem zasajena cesta, po kateri pa ne bodo drveli avtomobili in dvigali prahu, kakor vidimo to po mestnih ulicah. Ureditve drevoreda ob Gradaščici od Kolesije na Vič je imel v načrtu rajni nadzornik mestnih nasadov V. Hejnic. Načrt je pa tako izborno zasnovan, da se bo gotovo tudi uresničil.

Sport

Hazena, državno prvenstvo. V nedeljo 10. t. m. se vrši na igrišču TKD Atena v Trvolju državno prvenstvena tekma hazenskih družin HSK Concordija iz Zagreba in družine TKD Atena. Numerirani sedeži po 12 Din, stojišča 8 Din, dijaška (samo proti legitimaciji) 5 Din. Uro početka objavi mozejce.

Tenis-sekocija SK Ilirija obvešča vse svoje prijavitelje člana, da se v petek 8. t. m. otvorijo vsi prostori ter so od tega dne nadalje dnevno na razpolago igralcem. Razdelitev partij, ter pravila za igranje razvidna so na klubski deski v garderobi. Vse članstvo se opozarja, da naj ne nabavi lastnih žog, ker dobe iste od sekcije. Klubsko legitimacijo naj ima vsak član radi kontrole vedno pri sebi. Načelnik.

Radioprogram

Petek, 8. maja.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 18: Radio-kvintet; 19: 19: Prof. Niko Kuret: Narodne igre; 19.30: Dr. Lovro Sušnik: Francoščina; 20: Gospodinjina ura (Krekova gospodinjinska šola); 20.30: Samospevi gđc. Dragice Sok; 21: Radio-kvintet; 22: Casovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 9. maja.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, plošče, borza; 19: Viktor Pirnat: Locrum — dragulj dalmatinskih voda; 18.30: Dr. Čampa: Jugoslovanska zakonodaja; 19: Pavel Kumaver: O Krasu; 19.30: Ga. Ort-haber: Angličščina; 20: Bogo Pleničar: Šah; 20.30: Rezervirano za prenos; 22: Casovna napoved in poročila; 22.15: Radio-kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Spominjajte se slepih!

Iz Celja

—c Celjska tujsko - prometna statistika v aprilu. Celje je obiskalo v preteklem mesecu skupno 990 tujcev in sicer: 725 Jugoslovanov, 122 Avstrijcev, 46 Čen-slov-čkov, 37 Nemcev, 33 Italijanov, 11 Madžarov, 7 Poljakov, 3 Rusi, 3 Američani, 2 Angleži in 1 Ork. Po poklicu je bilo: 317 trgovskih potnikov, 216 delavcev, 46 obrtnikov, 23 industrijcev, 18 uradnikov, 11 dijakov, 9 odvetnikov, 4 zdravniki, dočim je bilo 347 oseb brez poklica.

—c Invalidska tombola v Celju so ni mogla vršiti preteklo nedeljo 3. maja, ker ni prispelo pravočasno zaprosilno dovoljenje oblasti. Tombola je preložena na nedeljo 10. t. m.

—c Celjska športska nedelja. V nedeljo popoldne se je vršila na igrišču pri Skalni kleti prijateljska nogometna tekma v korist podsavezne blagajne med SK Atletiki in SK Olimpom iz Gaberja. Zmagali so Atletiki s 7 : 1 (polčas 3 : 0).

—c Dežurno lekarniško službo v Celju ima tekoči teden do vključno petka 8. maja lekarna »Pri orlu«

Z VEČER Schichtova **Z JUTRAJ**

SCHICHTOVA METODA

je udoben in temeljit način pranja, po katerem se ravna že več tisoč žen. To je tako enostavno: zvečer namočiti v raztopini Ženske hvale, zjutraj enkrat izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

Zenska hvala Prašek za pranje

Schichtovo Terpentinovo milo

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

Dnevne vesti

— Razpisane službe uradniških pripravnikov. Prometno ministrstvo, uprava pošt in brzojav, razpisuje natečaj za 7 uradniških pripravnikov z diplomom pravne in 4 uradniških pripravnikov tehniške fakultete elektrotehničnega oddelka. Počez tega sprejme 90 moških in 10 ženskih uradniških pripravnikov s polno srednješolsko izobrazbo. Prošnje je treba vložiti do 15. junija pri najbližnji poštni direkciji. Podrobnosti so razvidne iz »Službenih Novin« št. 99 z dne 4. t. m.

— Poštinska prostost cerkvenih oblasti. Po odredbah specialnih zakonov je službena pisemska in denarna pošta vseh od države priznanih cerkvenih oblasti in ustanov oproščena poštnine in brzojavnih pristojbin, kadar izvršujejo javne pošte, t. j. za čisto službene zadeve in sicer za navadna in priporočena pisma, denarne pošiljke (denarna pisma), pakete in brzojavke. Pri tem pa opozarja ljubljansko pošto-ravnateljstvo poštne urade, da gornja odredba ne velja za oblasti in ustanove katoliške cerkve, ker za katoliško cerkev še ni sprejet specialni zakon, ki ureja to vprašanje. Katoliške cerkvene oblasti doslej niso oproščene poštnine za denarne pošiljke in brzojavke.

— Ležnina za inozemske pakete. Ministrstvo je odredilo, da smejo pošte kot ležnino zaračunavati v notranjem prometu največ 60 Din za vsak paket, pri inozemskih paketih, ki se vračajo ali pošiljajo za naslovnikom v inozemstvo, pa največ pet zlatih frankov.

— Nalezljive boleznj v dravski banovini. Od 15. do 21. aprila je bilo v dravski banovini 25 primerov tifuznih boleznj, 42 škrlatinke, 61 ošpic, 50 davice, 14 šena, 2 dušiljivega kašlja in 1 griža.

— Seznam držav, za katere se morejo sprejemati in odpravljati pisemske pošiljke z zrakoplovi: Abesinija, Afganistan, Arabija, Avstralija, Kina, Kolumbija rep., Ekvador, Guatemala, Haiti, Hedjaz, Honduras, Indokina (franc.), Japan, Libija, Nikaragua, Nova Zelandija, Panama, Salvador, Siam, Sirija in Liban in Venezuela.

— Prepoved zahajanja v krčme. Ignacij Trostu, hlapan iz Grad. Lazov, občina Litija, je bilo s sodbo okr. sodišča v Litiji prepovedano posejanje v krčm za dobo enega leta.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo v splošnem spremenljivo, sicer pa nekoliko stanovitveje vreme. Včeraj je bilo lepo v Sarajevu in v Splitu, drugod pa oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 26,8, v Sarajevu 25,1, v Skoplju 23,1, v Splitu 22,4, v Zagrebu 21,8, v Ljubljani 21,6, v Mariboru 19. — Davi je kazal barometer v Ljubljani 762 mm, temperatura je znašala 9,4.

— Nesreče pri delu. Včeraj se je pri delu ponesrečil 36letni poljski dinar Valentin Roblek iz Kresnice. Pomagal je popoldne nakladati železniške prage na voz, nenadoma se je pa voz zvrnil in hodi so ga pokopali pod seboj. Roblek je dobil občutne poškodbe po spodnjem delu telesa. Prepeljali so ga v bolnico. — V Bergmanovi tovarni v Celju si je pri delu poškodovala levo roko 26letna delavka Franja Tekavec. Tudi njo so prepeljali v bolnico.

— Velika poverba. V kazalnici v Sremski Mitrovici so te dni odkrili veliko poverbo. Blagajnik Stefan Radjenović je 1. maja izpraznil blagajno in z denarjem pobegnil. Ko so pregledali knjige in kontrolirali blagajno, so ugotovili 400.000 Din primanjkljaja. Blagajnik je pred begom poizkusil tudi pri davčnem uradu dvigniti večjo vsoto denarja, k sreči pa davčni urad ni imel toliko gotovine. Za beguncem je bila izdana tiralica. Radjenović je oženjen in je bil že 28 let blagajnik v zavodu.

— Velik požar. V vasi Ostrice pri Novem Sadu je v ponedeljek izbruhnil velik požar, ki je uničil 11 hiš in 30 gospodarskih posojilj. Gašenje je bilo brezuspešno, ker je primanjkovalo vode. Škoda je ogromna.

— Aretacija pobeglega občinskega blagajnika. Nedavno je pobegnil občinski blagajnik v Suhem polju Franjo Boršič. Te dni so moža aretirali v Brežicah. Bil je namreč tako nepreviden, da je pisal svoji sorodnici Mariji Tončec, ta pa se je bala, da bo izvršil samomor in je obvestila oblast. Boršiča so aretirali in izročili sodišču. Ker je pa bila vsa škoda poravnana, bo najbrž izpuščen.

— Razprava proti razbojniku Mediču zaključena. Pred okrožnim sodiščem v Sibeniku je bila včeraj zaključena razprava proti zloglasnemu hajduku Todorju Mediču. Državni pravdnik je zahteval smrtno kazen. Obsodba bo razglašena šele čez nekaj dni.

— Samomorl. Včeraj dopoldne se je v Osijeku ustrelil 65 letni vpokojeni vojni oficijal Lovro Schäferlein. Prišel je v ponedeljek iz bolnice, kjer so ga odpustili, češ da njegovi boleznj ni pomoci. Prišel je ves obupan domov in dejal, da si bo končal življenje, kar je tudi storil. Ustrelil se je v srce. — V Studencih pri Mariboru se je ustrelil dvakrat v prsi 21 letni pekovski pomočnik Alojzij Cerga. Teško ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Za »Dom učiteljic« je darovala 50 dinarjev zavedna tovarišica Erna Schottova, učiteljica v Ljubljani, mesto venca umrli tovarišici Pavli Hribarjevi, učiteljici v Dolenji Landavi.

— Damsko perilo v najlepši izbiri dobiti pri Šterk nasl. KARNIČNIK, Ljubljana, Stari trg 18. 55-L

— Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobiljeno perilo v najlepšo izvršitev.

Iz Ljubljane

—lj Materinski dan. V nedeljo, ko se po vsem svetu praznuje materinski dan, bodo članice Kola jugoslov. sester prodajale cvetlice in znake ter bodo z izkupičnim obdarovale potrebne matere, ki že težko čakajo na to, kar dokazujejo številne prošnje, ki prihajajo dan za dnem. Naj ne bo nikogar, ki ne bi žrtvoval v ta namen vsaj 1 Din! — Ker pa ima Kola v načrtu tudi akcijo za materinsko kolonijo v svojem domu ob morju in potrebuje za njegovo ureditev še precej denarja, so sklenile članice vseh ženskih društev, ki so včlanjena v Jugoslovenskem ženskem savezu, da pomagajo Kolašicam, čer smatrajo to akcijo važn za vse žene. Prodajale bodo zato v prihodnjih dneh v ta namen koleke po 50 par. Naprošeni so kavararni in gostilničari, da prevzamejo od njih gotovo število kolečkov, ki jih pripeljejo na račune ali priračunajo teh 50 par. v soboto popoldne in v nedeljo. Cenjeno občinstvo se prosi, da up število požrtvovalno delo naših žen in blagohotno daruje to malenkost. Tgovci in obrtniki pa so obližili, da bodo priračunavali — seveda s privoljenjem kupcev — vsakemu računmu pol dinarja ves teden, kj sledi materinskemu dnevu. Za prispevek k materinskemu fondu, iz katerega se nudi potrebnim materam takojšnja pomoč v nujnih primerih, so razposlane čekovne polkožnice, katerih naj nihče ne zavrne! Vsak najmanjši dar pomeni za naše matere mnogo.

—lj Darovi za Jurčičevega brata. Za bolnega, 84let statega in v veliki bedi živečega brata pisatelja Antona Jurčiča so darovali še: grafič in slikar g. Elko Justin 50 Din, B. Z. 50 Din, ravnatelj g. Božidar Valenta 40 Din, stari virtuoz na citre, vpokojeni nadučitelj g. Ivan Kiferle 20 Din in neimenovana 20 Din. Plemenitih darovalcev v imenu ubogega starčka iskrena hvala. Značilno za naše razmere je, da se oglašajo s skromnimi darovi ljudje, ki tudi sami ne žive v izobilju, dočim oni, ki borbe za vsakdanji kruh ne poznajo, tudi ljubezni do bližnjega ne poznajo.

—lj Hvalevreden sklep naših vrtnarjev. V nedeljo praznuje tudi Ljubljana materinski dan, kakor ves kulturni svet, ki na ta dan izraža zahvalo in spoštovanje za materinsko ljubezen materam z darili, predvsem pa s cveticami. Že lani je naše Kolo jugoslovenskih sester organiziralo prodajo cvetic v dobrodelni namen in lani so že tudi vrtnarji poskrbeli, da je tudi revna deca lahko razveselila mamice s cveticami. Na zadnji seji združbe ljubljanskih vrtnarjev so sklenili lastniki tvrdk Ivan Šimenc, Herzmansky, Pavel Šimenc, ga. Bajtova, Bizovičar, Keše, Pavlin in Vatovac, da tudi letos pošljejo vsem mestnim osnovnim šolam in otroškim vrtcem raznega spomladanskega cvetja, ki ga bodo šole razdelile med revne otroke, da vsaj po eno cvetico vsak poneso domov svoji mamici in li s tem stori največje veselje. Trpka usoda je pa naredila mnoge za sirote in marsikako dete bo šlo s cveticami k Sv. Križu in položilo svoj dehteči pozdrav na grob svoje matere. Lepi sklep naših vrtnarjev naj bi posnemali še v bogatejši meri zlasti premožni lastniki vrtov, ki delajo s prodajanjem umetno usajenih rastlin požrtvovalnim in težko obdavnim vrtnarjem, ki so pa kljub težkim razmeram požrtvovalni, prav občutno škoda.

—lj Filmska predstava za obrtne vaje. Zveza obrtnih združenj v Ljubljani priredi za obrtne vaje in vajenke v nedeljo 10. t. m. ob 9. dopoldne v kinu Ljubljanski dvor filmsko predstavo Vseskolski zlet v Beogradu. Vstopnina je prosta.

—lj Kompressor zopet poje in sicer pred uršulinkami, kjer preblijajo trobar, da bodo mogli izkopati jarek za plinovodno cev. Kopanje z ročnim orodjem bi bilo zamudno in težavno. Pod trotoarjem so nalehki na nekaterih krajih na staro trdno zidovje. Ni znano, ali so to razširjeni temelji uršulinskega poslopja ali pa zidovje nekdanjih stavb.

—lj Regulačna dela v Tivolju. Glavni dvored je v zgornjem delu v glavnem zravnani in utrjen, v spodnjem ga pa utrjuje te dni. Nasipi ob straneh dvoreda, ki se polagoma spuščajo od dvoreda v višino ostalega terena, še niso povsem urejeni. Od izkopa za temelj Orazmrove ceste ob Tržaški cesti dovažajo humus, s katerim planirajo nasipe. Planirajo jih v zgornjem delu, v spodnjem so že urejeni. Nasipi bodo baje zasajeni z rožnimi grmi. Kot kaže, nameravajo Jakopičev paviljon drapirati z nizkim dreviem ter nasaditi tudi tik ob njem divjo trto.

—lj Temelje za rečno obrežno zidovje kopljejo tudi ob Vrazovem trgu že nekaj časa prav pridno. Kopljejo na treh krajih približno po 4 metre dolge jame in okrog 6 metrov v zemljo. Temelji bodo segali do 2 globoko pod rečno strugo. Doslej je šlo kopanje gladko od rok, ker še ni bilo talne vode. Izkopana zemlja je siva glina, pomešana z usedlinskim peskom.

—lj Zanatska banka kraljevine Jugoslavije a. d. podružnica Ljubljana, Dunajska cesta 31 (hiša Zidarjevih dedičev) zamenjava svojih delničarjev iz Ljubljane začasne za stalne delnice. Obenem tudi izplačuje dividendo za poslovno leto 1930, katere znaša Din 14 za delnico. Delničarji izven Ljubljane prejmejo stalne akcije in dividendo od centralne v Beogradu potom svojih krajevnih cenurnih odborov, odnosno organizacij.

—lj Iz gledališke pisarne. Drevi bo v drami Jurjca Klavndove igre »XYZ« za red D. priti se vprizori zadnjič v letošnji sezoni drama »Dom osamele žene« za red B. V petek se ponovi misterij »Sheher-nik« za red A. v opernem gledališču. Opera ponovi drevi opereto »Oj ta prešmentana ljubezen« za red A. Jutri gostuje g. Šimenc v »Tosci« (za red C), »Lohengrin« ni bilo mogoče vprizoriti, ker je gosp. Križar zaposlen v Zagrebu. — Opera pripravlja vprizoritev novega slovenskega dela opere »Luzerne« slavnega češkega skladatelja Vitešava Novaka. Premijera bo še ta mesec.

—lj Sentjakovski gledališki oder ponašlja v soboto 9. in v nedeljo 10. maja izvrstno veseligr »Gospod senator«, ki je imela pri obeh dosedanjih predstavah tako lep uspeh. Vsi posetniki so se ob finem humorju izvrstno zabavali in temeljito nasmejali. Režira g. Bučar Danilo, pri predstavi pa sodelujejo dame: Bučarjeva, Baranova, Pirčeva, Kramarjeva ter g. Košak, Škerli, Kunc, Leder, Lavrič in Karus. Vstopnice se dobe od četrtka dalje pri g. Mihošu Karničniku na Starem trgu.

—lj Presetitev urada. Kr. banska uprava, referat za pospeševanje obrt, se je danes prešel s Krekovega trga št. 10 v svoje nove pisarniške prostore na Starem trgu št. 34—1, kamor naj obrtne združbe in obrtniki odslej naslavlajo svoje dopise.

—lj Gremji trgovcev v Ljubljani obvešča cenj. gg. člane, da je izdal Jugoslovenski narodni ženski savez posebne koleke, ki se bodo prodajali kot prispevek k materinskemu fondu. Odele na humanitarno akcijo ženskega saveza priporoča gremji vsem cenj. gg. članom nakup kolečkov, ki jih bodo pomažale članice združenih ženskih društev.

—lj Javnost v vednost. Dne 4. maja je bil ustanovljen občni zbor naravoslovcev univerze Kralja Aleksandra I, kjer smo ustanovili »Klub naravoslovcev«. Klub ima namen prirediti v prvi vrsti ekskurzije po domovini ter se na ta način neposredno seznaniti z njeno floro in fauno, skrbeti za metodična predavanja in hospitacije svojih članov, skrbeti za slovensko prirodopisno terminologijo ter navezati stike z obstoječimi društvi in prijatelji te stroke. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Živko Lovšec, stud. phil., tajnica Zora Vales, cand. phil., blagajnik Tone Penko, cand. phil., preglednik: gg. univ. prof. dr. Jovan Hadži, univ. prof. dr. Jesenko Franc in Stanko Logar, cand. phil. Vsi, ki se zanimajo za naravoslovje, priglasite se kot prijatelji kluba. — Klub naravoslovcev, univerza, Ljubljana.

—lj V mestni klavnic Ljubljanski se bo v četrtek 7. t. m. ob 15. uri prodajalo na prosti stojnici prašičje meso.

—lj Ciril - Metodovo jurjevanje na Ljubljanskem gradu se vrši v nedeljo, 10. maja. 288-2

—lj Na birno ostane najlepši spomin: ura, zlatnina, katero kupite najceneje pri FR. ZAJEC, Ljubljana, stari trg 9. 227n

—lj V društvu »Soča« je v soboto dne 9. t. m. pri »Levu« zaključno predavanje letošnje zimse sezone. Nastopil bo naš dobro znani predavatelj g. Karl Mahkota s potopisnim predavanjem: Izlet na Učko s krasnimi skioptičnimi slikami. Po predavanju poje priznani najboljši slovenski vokalni kvintet. K temu zanimivemu in užitku polnemu večeru vabimo vse Sočane in vse prijatelje. Začetek ob pol 9. zvečer. Vstop vsem prost! 231n

—lj Licitacija za oddajo ostalih del pri zgradbi nove carinarnice. Dne 19. maja 1931 se vrši licitacija za oddajo gradbenih del za premostitev in preureditev železniških objektov. Dne 20. maja licitacija za oddajo specialnih del (tehtnic, tresorska vrata). Dne 21. maja licitacija za instalacijo vodovoda. Dne 22. maja licitacija notranje opreme (mizarsko delo). Vsi potrebni pripomočki in podloge se dobe v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami.

—lj Film o vesokolskem zletu v Beogradu. Opozarjamo cenj. občinstvo, da predvaja Z. K. D. danes premiero velikega zanimivega filma o vesokolskem zletu l. 1930. v Beogradu. Film je domačega izvora in nam predčuje v krasnih prizorih zmagovit pohod sokolskih armad v našo prestolico. Dolžnost našega nacionalno čutečega občinstva je, da si ogleda ta film. Za sol-

sko mladino se vrše dnevno ob 11., 14. in 16. uri posebne predstave ob najnižjih cenah, istotako dnevno vojaške predstave. Te predstave se prirejajo sporazumno z Z. K. D. in je treba vstopnice nabaviti že v predprodaji vtajništvu Z. K. D. (Kazino II) med uradnimi urami od 9.—12. in od 15. do 18. ure. Pri večernih predstavah ob 21. uri igra orkester Sokola I. Vstopnice za večerno predstavo se dobe v predprodaji pri blagajni kina »Ljubljanski dvor«. Film se bo predvajal ves teden vključno do sobote 9. t. m. za občinstvo dnevno ob 21. uri, in sicer vedno v kinu »Ljubljanski dvor«.

—lj Dijaški koncert. Pevski zbor in orkester drž. klas. gimn. v Ljubljani pomožni z nekaterimi gojenkami in gojenici drž. učiteljsk. priredi v soboto 9. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« dijaški koncert pod vodstvom g. prof. Ivana Repovša. Na sporedu so točke za mladinski in mešani zbor, orkestralne točke in mešan zbor z orkestrom. Omeniti je treba tudi nastop našega najmlajšega virtuosa Prevorska. Koncerti te vrste so v Ljubljani prava redkost, zato upamo, da se bo javnost polnoštevilno odzvala vabilu dijaštva. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni in sicer od VI. vrste naprej po 15, 12, 10, stojšča 6, 4.

Ljubljanske licejke o Pragi

Kakšen vtis je napravila na nje Praga in kaj jim je najbolj ugajalo

Med velikonočnimi prazniki so posetile Prago abiturjentke mestne ženske realne gimnazije v Ljubljani pod vodstvom prof. dr. Ivana Laha. »Narodni Listy« so naprosili dr. Laha, naj vpraša udeleženke ekskurzije, kaj jim je v Pragi najbolj ugajalo in kaj je napravilo nanje najgloblji vtis. In »Narodni Listy« priobčujejo zdaj nekaj odgovorov.

Prebrim za velikim zanimanjem 17 odgovorov ljubljanskih posestnic Prage, pravi pisec članka, in čim bolj jih prebram, tem bolj čutim, da je to pravzaprav 17 izpovedi mladih dekliških duš, da je to 17 priznanj ljubezni. Vse so se zaljubile v našo »matuško Prago« z onim gorečim ognjem in navdušenjem, kakršnega je zmogla samo mladost. Žal ne morem radi pomankanja prostora objaviti vseh iskrenih izrazov ljubezni do zlate Prage, ki si je mahoma pridobila njihova srca in misli.

Najbolj je presenetila naše posetnice češka gostoljubnost in pozornost gostiteljev, kajti 9 jih o tem obširneje govori. Najgloblji vtis je napravil na eno prisrčen sprejem, pri katerem je bil izrečen pozdrav tudi v materinski slovensščini, na drugo pa slovo. Ta je že bila v Pragi, pa je zdaj ostrela »nad gostoljubnostjo in ljubeznijo, s katero so nas obšipali na vsakem koraku«. Pet jih smatra za najlepši trenutek v Pragi pot k spomeniku pesnika ljubezni K. H. Mache, ena je preživela najlepše trenutke pred spomenikom Julija Zeyera, čigar »Jana Maria Plojhar« je že večkrat prečitala.

Ismed poedinih pogledov na Prago je tri najbolj očarala panorama Hradčan, ena je odnesla globok vtis z Višehrada, posvečenega z začetki češke zgodovine in z grobovi čeških velikanov, dve je očaral pogled na Prago z razgledišča na Petrin, tretja se je navduševala za Prago v nočni razsvetljavi. In ni brezpomembno, da naglašajo štiri abiturjentke v svojih odgovorih tudi čut in idejo slovanstva. Na vprašanje, kaj ji je v Pragi najbolj ugajalo, odgovarja ena, da Praga sama v celoti zaradi njene starobitnosti. Naj bi ostala še dolgo takta, neizpremenjena, brez moderne novotarjenja, kajti bila bi velika škoda, če bi zlata Praga izgubila svoje sedanje lice. Menim, da marsikateri rojen Pražan ne čuti tako s staro Prago, kakor ta mlada slovenska dekliška duša.

Nedvomno bi vse rade zopet posetile Prago, dve sta pa še posebej izrazili željo videti »še enkrat to izredno simpatično mesto slovanstva«. Ena piše, da je bil za njo najlepši trenutek, ko je vzdihnila: »O, ko bi mogla priti v Prago študirati, in ko jo je spremljajoča češka žena z ljubeznijo poljubila na čelo, rekoč: »Saj prideš!« O vtisih iz Prage in o gostoljubnosti pišejo: Čeprav je Praga skoraj milijonsko mesto, se nam je zdela mila in domača, kakor bi jo bile že davno poznale. In ti ljudje! Zlate duše in zlate srca imajo. Doslej smo samo čitale o slovanski

gostoljubnosti, zdaj smo se pa prepričale o nji.

Po prisrčnem in iskrenem slovesu smo se odpeljale v Brno in na Dunaj. Tam, čeprav je to mesto večje od Prage, smo šele čutile, kaj nam je bila Praga, kjer nismo samo občudovala, temveč smo bile tudi v polni meri deležne velike bratske ljubezni. Ta ljubezen, ki jo je izražala prijazna ljubeznivost, gostoljubnost in požrtvovalnost, je bila vzrok, da smo se res počutile kot med bratskim narodom, v družbi prijateljev. »Nisem vedela pravi ena, da ima naš narod v Čehih tako velikega prijatelja. To je napravilo name v Pragi najgloblji vtis in v tem tči vzrok, da bi rada Prago kmalu zopet posetila.«

Danes velika premiera smeha!

VLASTA BURIAN

NEBOZABNI
GATA
FELDMARŠAL

ANY KONDRA
VŠTATNI VESELOIGRAJ

ON IN NJEGOVA SESTRA

Kot dopolnilo največjih Paramontov zvočni tedenik.

Predstave ob 4., 7. in 9. uri.

Predprodaja vstopnic dnevno od 11. ure dopoldne dalje.

Telefon 2124.

Elitni kino Matica

Huda kritika.

— Ta pesnik ima naravnost idealno plešo.

— Kako bi je ne imel, ko pa kritika ni pustila na njem nobenega lasu.

Profesor in študent.

— Kako? Vidim, da ne znate niti onega prekrasnega Virgilijevega stiha, ki se imenuje »procedentico«! In vi hočete čez nekaj mesecev zapustiti gimnazijo in vstopiti v praktično življenje?

Zane Groza 15 Skrivnostni jezdec

Roman.

Bil je nizke postave, toda miščast in krepak. Njegova obleka je bila stara, zamazana, ponošena. Ko je odložil široko pokrivalo, so zagledali gledalci čuden obraz: gladko obrt, izvzemši dolge, viseče brke, bled, visoko, široko čelo pokrito s potnimi kapljami, suhih, upadlih lic; orjaški nos in globoko udrte oči pod košatimi obrvmi. Te poteze same po sebi pa niso bile posebno izrazite. Dolge, poševne, skoraj nevidne brazde, skrivnostno mračna senca v temnih očeh in otožna harmonija, vse to je bilo zarezano v možgane oblikje burno preteklost, ki je nobeno bistro oko ni moglo prezreti.

Wade je pripovedoval grozno pravljico o zlatu, krvi in smrti. Zdelo se je, da mu je pri tem odleglo. Njegov obraz se je izpremenil, izgubil je svoj tragični izraz, izrazil čuvene energije.

Njegovi poslušalci so spoštljivo majali z glavami. Divje zgodbe v Koloradu niso bile nič posebnega, toda kaj takega se ni pripetilo vsak dan. Dva sta zapustila družbo, ne da bi se poslovila. Stari Kemp je presenečeno gledal prisleca.

— Ho! — je vzkljikal krčmar. — Pasja noga, kaj vse se lahko zgodi na svetu!... Ali hočete zapreti konja v stajo in ostati tu?

— Delo bi rad dobil, — je odgovoril Wade.

Krčmar je omenil, da je poslal stari Bellounds sla v Meeker, da bi našel nekaj ljudi za delo na farmi.

— Stari Bill Bellounds, ki je naseljen v Middle Parku in ki je sklenil prijateljstvo z indijanskim plemenom, — je dejal Wade, kakor da je o vsem dobro poučen.

— Da, točno ste ga opisali. Kaj ga poznate?

— Že dvajset let je tega. Preiskal sem v lovu za zlatom vso okoličico, — je odgovoril Wade.

— Da, to je lep kotiček Kolorada. Seno in pašniki — previsoko za žito. Hočete reči, da ste tudi vi prišli skozi »Parke«?

— Da, samo enkrat — pred mnogimi leti, — je odgovoril Wade in njegove velike, globoko udrte oči so se zagledale v praznino.

— No, nočem vas napotiti v napačno smer, — je dejal krčmar. — Ta kraj mi ugaja. In pravim vam, če zate kuhate, vozite, gonite krave ali karkoli, dobite pri starem Billu službo. Pravijo, da mu je najbolj potreben lovec. Risi in volkovi mu delajo veliko škodo. Ste vajeni lova?

— Kaj? — je vprašal Wade raztreseno in nastavlil uho na zvočnik. — Na eni strani sem namreč gluhi.

— Se razumete na pse in puške? —

je zakričal krčmar.
— Pa še kako.
— Potem lahko upate, da vas stari Bill sprejme v službo.
— Torej pa poskusim svojo srečo; hrvala lepa za uslugo.
— Se nimate za kaj zahvaljevati. Uslugo storim s tem samo staremu Belloundsu. Upam, da ostanete noč pri nas.

— Spim vedno na prostem; kupiti pa moram hrane in živin, — je odgovoril Wade in se obrnil k svojim konjičema.

Stari Kemp je odkorakal po cesti in majal s svojo sivo glavo, kakor da se bori za spomin, ki mu neprestano uha-ja. Čez dobro uro, ko je jahal Bent Wade iz mesta, je prihajal mimo Kempa in mu zaklical nekaj v pozdrav. Stari se je nenadoma udaril po koleni: Gromska strela! Saj sem vedel, da sem ga nekje že videl.

Kmalu je zavil k svojemu prijatelju, krčmarju, in mu ves razburjen sporočil: Ta dečko je bil Bent Wade.

— To mi je povedal sam, — je odgovoril krčmar.

— Kaj niste še nikoli slišali praviti o njem? Bent Wade?

— Da, če se prav spominjam, ime se mi zdi znano. Toda vrag me vzemi, ne morem se točno spomniti. Upam, da nisem poslal staremu Billu na vrat vlnica ali bandita. Kdo je pa bil ta Wade?

— Pravijo mu »Hudičeva kost«. Videl sem ga v Wyomingu, tam je prevažal pošto. Toda šele nekaj let pozneje sem izvedel, kaj tiči v tem tiču. O tem sem se prepričal, ko sem prišel nekoč v Boulder. Wade je ležal tam ves preluknjan in Sam Coles mu je stregel. Sam je že mrtev. Bil je njegov prijatelj in poznal ga je že dolgo. Da, izvedel sem menda vse, kar je sploh kdo izvedel o tem človeku. Če smem verjeti Colesu, je bil ta Wade velik čudak. Imel je zelo komične navade. Znal je vse mnogo bolj od drugih ljudi. Imel je za smolo z revolverjem. Na enem kraju ga ni nikoli dolgo držalo. Ne da bi stikal za prepričom, preprič sam je hodil za njim. Kolikor mi je ostalo v spominu od Colesovega pripovedovanja, je bila njegova kuriozna ideja, da ravnsavin ne more uiti. Naj je šel kamorkoli, vedno mu je bil vrag za petami. In od tod njegovo ime »Hudičeva kost«. In pri tem je Coles prisegal, da je Wade najboljši dečko, kar jih je kdaj poznal. Zlato srce, je dejal, zlato srce.

Solčni zahod je našel Benta Wadea daleč gori v dolini White Rivera ob vznožju Flat Top Mountains.

Bila je prekrasna okoličina. Zelena hribovka s pisanimi topolovimi gozdiči so se bočali na desni strani, na drugi strani šumeče reke se je pa vzpenjalo več milij dolgo in s smrekami zaraščeno pobočje, nad katerim so štrlele gole, rdečkasto-sive stene pogorja in se kopale v žarkih zahajajočega solca.

110 letnica Napoleonove smrti

Nekaj spominov na čase, ko je izročila Anglija svojega velikega jettnika Franciji

St. Louis des Invalides v Parizu hrani več dragocenih spominov na smrt in pogreb cesarja Napoleona I. ter prevoz njegovih zemskih ostankov z otoka Sv. Helene v Francijo. Vhod v cerkev Sv. Ludvika vodi s posebnega dvorišča, ki se imenuje Cour d'Honneur. Cerkev ima tri ladje. V levi je shranjen cesarjev pogrebni voz z otoka Sv. Helene. Ta voz je služil cesarju prvotno za isprehodo, po njegovi smrti so ga pa predelali v pogrebni voz, kakršnega vidimo zdaj v cerkvi. To je nema priča zadnje poti velikega cesarja h grobu v tihi dolinici Geranium Valley. Slika Napoleonovega mrtvaškega spreveda in pogrebne vo-

Bivši angleški ministrski predsednik lord Rosebery piše v svojem delu »Zadnji trenutki Napoleona«, da je namerala cesarjeva rodna napisati na grob »Cesar Napoleon, rojen 15. avgusta 1769, umrl 5. maja 1821.« To je preprečil sir Hudson-Lowe. Zahteval je, da se mora izpustiti beseda »cesar« in pripisati beseda »Bonaparte«. Cesarjevi zvesti prijatelji pa tega niso mogli dovoliti, ker so dobro vedeli, da bi cesar sam s tem ne bil zadovoljen. Tako je ostal grob brez napisu. To se zdi neverjetno, pa je vendar res, zaključuje lord Rosebery svoje poročilo. In baš ta okolnost je dala pesniku Lamartinu pobudo za znano pesem, ki se začneja z besedami: »Ici git-point de nom« in na katero se nanaša napis na kamnitih ploščah.

Na desni strani v vitrini je shranjena posmrtna maska in oditek Napoleonove desnice, oboje po originalnih posnetkih, ki jih je napravil Napoleonov osebni zdravnik dr. F. Antommarchi 6 ur pred cesarjevo smrtjo. Za nagrobni ploščami je medeninat sarkofag, v katerem je bila shranjena krsta l. 1840. v pristanišču Cherbourgu in prepeljana do izliva Seine. Na sarkofagu je napisano: »Tu so počivali 8. in 9. decembra l. 1840. zemski ostanki cesarja Napoleona po prevozu s Sv. Helene na fregati »La Belle-Poule« pod poveljstvom Nj. kr. visokosti princa de Joinville«. Poseben okras kapelice je pogrebni prtč iz vijoličastega žamet z belim križcem v sredini, s cesarskimi orli in zlatimi čebelami, bogato okrašen s težkimi zlatimi resami. Prtč je pokrival cesarjevo krsto že na krovu fregate pri povratku s Sv. Helene l. 1840.

V kapelici je shranjena tudi krona, ki jo je podarilo mesto Cherbourg, da bi krasila cesarjevo krsto po prihodu v francosko pristanišče, in pa model krste iz ebenovine, iz istega lesa, iz katerega je bila narejena krsta, ki jo je poslala Francija s princem Joinvillom na otok Sv. Helene po zemске ostanke svojega velikega cesarja. Iz cerkve ni prostega dostopa do doma, v katerem je cesarjeva grobnica. Treba je iti skozi Corridor de Metz, ki veže Cour d'Honneur. Predno je bila zgrajena sedanja grobnica »Tombeau de L'empereur« v letih 1841 do 1861, je stala Napoleonova krsta v kapelici Sv. Hironima. Šele l. 1861. so položili krsto z Napoleonovimi zemskimi ostanki v sarkofag, in sicer z glavo proti vходу na Place Vauban. Truplo počiva v šestih krstah, tri so kovinaste, tri pa lesene. Četrta krsta je zaklenjena, šesta krsta, v kateri počiva cesar, je pa iz hrastovega lesa.

Napoleonovo truplo je bilo oblečeno

za po risbi, ki jo je napravil na dan pogreba angleški kapitan Marryat, visi na steni blizu voza. Angleška kraljica Viktorija je podarila to dragoceno relikvijo cesarju Napoleonu III. l. 1858.

V desni ladji cerkve blizu glavnega oltarja je vhod v Napoleonovo kapelico. Tu so shranjeni spomini na cesarja, na njegov grob, v katerem je moral počivati nad 19 let in na triumfalni povratek v Francijo leta 1840. Sredi kapelice so tri kamnite plošče, ki so pokrivala Napoleonov grob na otoku Sv. Helene. Istočasno s cesarjevimi zemskimi ostanki je pripeljala fregata »La Belle-Poule« l. 1840. z otoka v pristanišče Cherbourg tudi te kamnite plošče, ki so bile shranjene v ondodnem arzenalu. Šele l. 1909. so prepeljali plošče v cerkev Sv. Ludvika.

v zeleno uniformo lovcev stare garde, v bel telovnik s širokim trakom velikega križca častne legije, v belih usnjatih hlačah in visokih škornjih. Na prsij je imel pripet križec častne legije in red železne krone. Črn klobuk s trobarvno narodno kokardo so položili na kolena. K nogam so mu postavili dve srebrni posodi s srcem in drobovjem, ki mu je bilo izrezano pri seciranju. V krsto so položili francoske in italijanske novce iz dobe cesarjevega vladanja in jedilni pribor, ki ga je rabil Napoleon na otoku Sv. Helene.

V noči od 14. na 15. oktobra 1840 so grobnico na otoku Sv. Helene odprli. V zgodovinskem trenutku, ko je Anglija izročila svojega velikega jettnika Franciji, je bila Napoleonova krsta nekaj časa odprta. Komisija je ugotovila, da je bilo cesarjevo truplo izredno dobro ohranjeno. Čeprav ni bilo balzamirano, se je zdelo kakor munificirano. Napoleonov grob ima med vsemi pariškimi znamenitostmi največ posetnikov zlasti zdaj, ko počiva blizu njega tudi slavni maršal Foch.

Strastna morfinistka

Budimpeštanski listi poročajo o zanimivem primeru zdravniške ordinacije, ki priča, kako daleč zaidejo morfinisti. K nekemu zdravniku je prišla dama v lepem kožuhu, ko jo je pa zdravnik vprašal, kaj ji je, je vrgla kožuh s sebe in obstala pred njim naga. Dejala je, da skoči k oknu in začne klicati na pomoč, če ji ne da injekcije morfija. Zdravnik se je bal škandala in ji je res dal injekcijo, toda ne morfija, temveč neke povsem nedolžne tekočine. Morfinistka se mu je lepo zahvalila in odšla.

Taki prizori so se zadnje čase ponavljali tudi pri drugih zdravnikih, ki so pa v strahu pred škandalom dali strastni morfinisti injekcije morfija. Končno je pa zadela kosa ob kamen. Ko je prišla morfinistka zopet k nekemu zdravniku, ki je bil pa že poučen, s kom ima opraviti, ji je takoj zagrozil, da jo pošlje v umobolnico. In to je pomagalo. Morfinistka je pobrala šla in kopita in zdaj imajo zdravnik mir pred njo.

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE d. d.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 31

Telefon št. 30-20.

Račun poštne hranilnice št. 14.003.

Hiša Zidarjevih ded.

CENTRALA: BEOGRAD GLAVNA PODRUŽNICA: ZAGREB PODRUŽNICA: SARAJEVO

Daje kredite obrtnikom, obrtnim kreditnim zadrugam in lombardira državne vrednostne papirje. Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavcije in garancijska pisma. Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Žrebanje drž. razr. loterije

(žrebanje V. razreda bo vsak dan do 20. maja.)

Dne 2. maja so bili izžrebani naslednji manjši dobitki:

Din 500.— št. 1.889, 1.890, 8.058, 8.063, 8.094, 9.744, 13.859, 16.005, 16.008, 16.017, 16.092, 17.946, 17.962, 19.127, 19.145, 19.147, 19.149, 19.149, 27.703, 27.740, 27.778, 27.799, 29.280, 29.282, 33.779, 33.796, 34.154, 34.171, 35.364, 36.648, 36.667, 36.675, 36.677, 37.771, 38.195, 39.588, 39.544, 39.582, 42.975, 42.985, 44.116, 46.624, 46.644, 46.649, 47.484, 48.331, 48.356, 49.418, 49.438, 49.445, 49.453, 49.493, 49.500, 53.835, 53.885, 56.008, 57.334, 57.336, 57.360, 57.367, 57.396, 58.841, 58.860, 58.882, 59.546, 59.550, 66.428, 66.434, 67.503, 67.565, 67.570, 67.583, 67.591, 68.714, 68.723, 69.101, 69.144, 69.151, 69.157, 69.167, 69.416, 69.431, 69.437, 69.471, 72.062, 73.772, 73.781, 73.782, 73.992, 75.009, 75.012, 75.073, 76.601, 76.624, 76.636, 77.207, 77.265, 77.289, 78.026, 78.080, 78.088, 78.090, 82.495, 86.912, 86.993, 86.994, 87.232, 87.919, 87.916, 87.978, 87.981, 87.990, 89.195, 89.196, 96.657, 96.807, 96.845, 96.890, 96.168, 98.182, 98.988.

Dne 4. maja so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

40.000 Din srečka št. 26.261.
30.000 Din srečka št. 97.897.
10.000 Din srečke št. 333, 4.580, 7.297, 8.343, 9.781, 9.914, 9.914, 12.440, 13.929, 13.185, 16.597, 17.703, 19.787, 19.061, 20.090, 24.680, 27.138, 35.878, 36.287, 37.412, 38.994, 39.561, 40.327, 43.423, 47.979, 84.362, 52.118, 53.910, 56.887, 58.702, 61.036, 62.182, 63.927, 71.116, 74.842, 76.194, 77.512, 79.061, 80.827, 81.643, 84.062, 84.863, 87.104, 88.491, 88.784, 89.449, 96.278, 95.510, 95.561, 97.758, 98.438.

Dne 5. maja so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

20.000 Din srečka št. 34.586,
4.000 Din srečke št. 9.098, 15.296, 24.618, 42.645, 56.771, 73.678, 79.508, 91.630,
2.000 Din srečka št. 2.848, 9.898, 11.384, 11.983, 20.253, 21.101, 25.093, 27.558, 28.527, 31.136, 32.061, 35.064, 36.938, 40.261, 42.598, 44.846, 46.242, 47.289, 47.295, 52.264, 55.115, 63.273, 63.815, 65.060, 65.243, 73.956, 80.504, 83.150, 84.508, 93.706, 94.815.

Zaradi telefoničnega sprejemanja ne moremo jamčiti za točnost.

Manjše izžrebane dobitke objavljamo naknadno. Neobnovljenih, neizžrebanih srečk je še na raspolago, zato bomo onim, ki jim bodo srečke izžrebane za manjše dobitke, na željo poslali neizžrebano srečko, da bodo mogli nadaljevati igranje na večje dobitke. Izžrebane srečke naj se nam takoj pošljejo.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

ŠIVILJA
samostojna v damski konfekciji, se sprejme, lepa soba na raspolago. — Dopise na upravo lista pod »Konfekcija 1510«.

Medroce
predelejo in očisti tlimo prahu na specialnem stroju samo

Rudolf Sever,
LJUBLJANA, Marijin trg 2 25/L

STALNA RAZSTAVA
umetniških slik in velika izbira okvirjev. Prevzame vsa rezbarska in pozlatarska dela

A. KOS
Ljubljana, Mestni trg št. 25 (nasproti magistratu). 1447

POZOR — KROJ!
Vse moške in damske kroje natančno po meri in modelih, najhitreje napravi Strokovno krojno učilišče, Stari trg 19. Specialna delavnica krojev. Na željo se oblika tudi vreče, da vam jo vsak krojač ali šivilja izdela. 1488

TRAME
stropničke
raznih dimenzij, popolnoma suha, tma v zalogi

»Mirija«, d. z. o. z.,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta št. 46
Telefon št. 28-30, 25-95.

LEPE BOROVE HLODE
kupim, dobro plačam takoj. —
FRAN SUŠTAR, parna žaga,
Ljubljana, tel. 2424. 1516

DOBRO TEGOVINO IN GOSTILNO
s 7 orali zemljišča po ugodni ceni prodam. Poizve se pri: Karol Breznik, Celje. 1519

MOTORNO KOLO
A. J. S. 350 ccm, z električno razsvetljavo, proda Ivan Zlebnik, Domžale. 1518

NAUČNICE
samo solidne in mlade, koje imaju volju učiti glazbu, trebam za odmah ili po dogovoru. Ponudbe po mogućnosti sa slikom na naslov: Karlo Kovač, kapelnik, restavracija Panama, Dubrovnik. 1517

Vsa pleskarska in soboslikarska dela
izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBS
družba z o. z.
pleskarstvo in soboslikarstvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 53.

URE ZA BIRMO
nudi najceneje
IVAN PAKIČ,
LJUBLJANA, Pred škofijo 15. 1345

Odrasli in otroci

opravljajo z velikim uspehom zdravilni način za čiščenje in osvežitev krvi s **FIGOL**.
FIGOL se dobiva po vseh lekarnah po pošti pa razpošilja izdelovalec:
Apoteka Dr. Semelič, Dubrovnik 2160. — 3 steklenice s poštino 105, 8 steklenice 245, 1 steklenica 40 Din.

Dezeni namizni prtji

150/150 na dobrem blagu Din 55.—. Breda žepni robci komad Din 2.—. Entlanje, ažuriranje, predtiskanje; specielni entel oblek. Vezanje mehanično, umetno in ročno, tamburiranje hotelskih in gostilničarskih zaves.

Matek & Mikeš, Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

Dipek, pozor! Novost!

Na original švicu RUSSO-aparatu, ki je tehnično popolnjen, izvršujem.

TRAJNO ONDULACIJO
brez bolečin, s širokimi ali ozkimi valovi. Dame z dežele javite prihod z dopisnico.

DAMSKI SALON I. POLANO
Kopitarjeva ulica 1 (pri Jugoslov. tiskarni)

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava Slovenskega Naroda,